

COP-17/CMP-7 – Durban 2011

Sedmnácté zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (dále jen „COP-17“) a sedmé zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (dále jen „CMP-7“) se uskutečnila ve dnech 28. listopadu – 9. prosince 2011 v Durbanu v Jihoafrické republice. Jednání se zúčastnilo 194 států. Prezidentkou zasedání COP-17 a CMP-7 byla zvolena ministryně pro mezinárodní vztahy a spolupráci Jihoafrické republiky, Maite Nkoana-Mashabane. Na zahajovacím plenárním zasedání vystoupili se svými příspěvky prezident Jihoafrické republiky Jacob Zuma a další političtí představitelé.

Hlavními projednávanými body klimatické konference byly zejména implementace Cancúnských dohod přijatých na předchozím zasedání COP-16/CMP-6 v roce 2010, pokračování tzv. druhého kontrolního období Kjótského protokolu (první kontrolní období vyprší již na konci roku 2012), zahájení činnosti Zeleného klimatického fondu, institucionální posílení v oblasti adaptace na změnu klimatu a přenosu technologií. Podobně jako na předcházející klimatické konferenci v roce 2010 v Cancúnu, i tentokrát se jen velmi obtížně hledal u řady zásadních otázek kompromis, který by byl přijatelný pro všechny zúčastněné smluvní strany. Dohody o nich bylo nakonec dosaženo až na prodlouženém jednání segmentu na vysoké úrovni. V důsledku tohoto vývoje jednání zasedání COP-17/CMP-7 skončilo s jeden a půldenním zpožděním.

COP-17 přijal zásadní rozhodnutí k vytvoření tzv. Durbanské platformy, v rámci níž bude v první polovině roku 2012 zahájen proces přípravy nové právně závazné dohody pro všechny nejvýznamnější světové ekonomiky. Nová dohoda by měla být dokončena nejpozději do roku 2015, tak aby mohla vstoupit v platnost nejpozději v roce 2020. COP-17 dále přijal rozhodnutí nezbytná pro implementaci Cancúnských dohod. Podařilo se schválit zásady činnosti a strukturu Zeleného klimatického fondu, formálně ustaveného v rámci Cancúnských dohod. Samotná činnost fondu a především vymezení finančního příspěvku jednotlivých smluvních stran (ekonomicky rozvinutých států) budou ještě předmětem dalšího mezinárodního vyjednávání. Finanční prostředky pro činnost fondu by měly plynout částečně z veřejných zdrojů a rovněž ze soukromého sektoru, uhlíkových trhů, případně různých inovativních zdrojů (např. mezinárodní letecká a námořní doprava, transakční daň, apod.). Rozhodnutí o zprovoznění Zeleného klimatického fondu tak nepředstavuje pro rozvinuté státy v současné době žádné nové finanční závazky.

Rovněž bylo přijato rozhodnutí o dalším pokračování Kjótského protokolu (dále jen „Protokol“) a přijetí jeho druhého kontrolního období pro plnění redukčních cílů rozvinutých států. Tím se vytvořily podmínky pro to, aby nedošlo k právní mezeře mezi prvním (2008 - 2012) a následujícím kontrolním obdobím (od roku 2013). Druhé kontrolní období bude dle přijatého rozhodnutí zahájeno 1. ledna 2013 s tím, že další klimatická konference v roce 2012 rozhodne o jeho délce (zvažuje se pětileté nebo osmileté kontrolní období) a konkrétních redukčních závazcích rozvinutých států. K rozvinutým státům, které se přihlásily k druhému kontrolnímu období, patří kromě EU a jejích členských států, také Austrálie, Nový Zéland, Švýcarsko, Norsko a Ukrajina. Naopak Rusko a Japonsko indikovaly, že se dalšího kontrolního období účastnit nebudou, zatímco Kanada oficiálním oznámením prohlásila odstoupení od smlouvy s účinností od 15. prosince 2012. Délka druhého kontrolního období, konkretizace závazků rozvinutých států ke snížení emisí skleníkových plynů pro toto období a s tím související další změny Protokolu mají být dohodnuty na zasedání CMP-8 v roce 2012.

Konečný výsledek durbanské klimatické konference lze považovat za úspěch Evropské unie, které se podařilo v závěrečných fázích jednání získat pro svou koncepci budoucího smluvního uspořádání ochrany klimatu oficiální podporu skupiny nejméně rozvinutých států a aliance malých ostrovních států. K nim se přidala jako jeden z významných vyjednávacích partnerů,

Brazílie a rovněž některé další jihoamerické státy (Chile, Kolumbie). Díky jejich společnému tlaku se podařilo přesvědčit Čínu a zvláště pak Indii, aby souhlasily s Durbanskou platformou. Ta poskytuje dobrý základ pro vyjednávání o vytvoření globálního systému ochrany klimatu, na kterém se musí svými závazky a opatřeními podílet nejen rozvinuté státy, ale také rozvojové státy. Zda tento cíl bude naplněn, bude však velmi záležet na mezinárodních jednáních, která budou zahájena v roce 2012. Časově omezené pokračování Protokolu pak představuje přijatelný ústupek EU a dalších rozvinutých států – smluvních stran Protokolu (Austrálie, Nového Zélandu a dalších), bez něhož by přijetí Durbanské platformy nebylo dosažitelné.